Anul al 58-lea
20 Pagini

EXEMPLARUL { În România 3 lei / În străinătate 6 lei
Taxa poştală plătită în numerar conform aprobării Dir. G.le P. T. T. Nr. 21.464/939

Nr. 146 Luni 2 Iunie 1941
20 Pagini

ABONAMENTE IN ŢARA Lei 200 pe 3 luni Lei 380 pe 6 luni. Lei 750 pe 12 luni. O lună Lei 80 în străinătate în raport cu tariful poştal şi valuta

Fondator: LUIGI CAZZAVILLAN
Proprietar: „UNIVERSUL" S. A.
Inscris sub Nr. 160 Trib. Ilfov

UNIVERSUL

CELE DIN URMA ŞTIRI DIN LUMEA INTREAGA, TELEGRAFICE ŞI TELEFONICE
REDACŢIA ŞI ADMINISTRAŢIA: BUCUREŞTI, STR. BREZOIANU No. 23-25
CENTRALA TELEFONICA A ZIARULUI: 3.30.10: SECRETARIATUL DE REDACŢIE: 3.30.15

ABONAMENTE IN ŢARA pe un an la UNIVERSUL COPIILOR, ZIARUL CALATORIILOR, VESELIA, RADIO UNIV. şi UNIV. LITERAR câte 220 lei
UNIV.-SPORT 500 lei

DIRECTOR şi ADMINISTRATOR DELEGAT
STELIAN POPESCU

BIBLIOTECA CENTRALĂ UNIVERSITARĂ SIBIU

TOŢI TREBUIE SĂ INŢELEGEM

Dacă fiecare cetăţean, fiecare dintre noi, în faţa atâtor lipsuri pe cari le resimţim, s'ar gândi că adânca frământare internaţională, cu efectele economice cunoscute, este resimţită în întreaga lume, cu alţi ochi vom privi marile ori micile necazuri ale aprovizionării zilnice.

Suntem într'o epocă de provizorat economic, iar restrângerile şi renunţările ce se impun dela sine, sunt mai uşor de suportat de acele state ai căror locuitori n'au avut de suferit loviturile directe şi crunte, plătite cu sângele fiilor neamului.

Durerea pricinuită ţării întregi trebue să ne călească voinţa de a trece peste măruntele mizerii ale traiului de toate zilele şi să pregătim moralul naţiei întregi în vederea năzuinţelor de dreptate pe cari nu trebue să le uităm o clipă.

Paralel cu această înţelegătoare atitudine a masselor largi ale populaţiei, trebue să vină şi o purtare asemănătoare a celor cari fac parte din clasa comercianţilor de toate categoriile.

Asociaţiile de breaslă ale acestora trebue să înţeleagă că vinovăţia celor lacomi dintre ei, se resfrânge asupra comerţului întreg şi, în consecinţă, ei trebue să facă în sânul lor ordine, chiar înainte de intervenţia autorităţilor represive.

Nu pot fi cerute mereu mulţimei, sacrificii şi restrângeri, invocând criza firească a timpurilor grele, pentru ca la adăpostul aceloraşi timpuri o mână de oameni să se îmbogăţească, fără muncă, din simplul joc al urcării preţurilor.

Nimeni nu contestă dreptul la câştig al negustorului, dar disproporţia între preţul producătorului şi cel pe care îl plăteşte consumatorul, nu trebue să mai existe dacă vrem cu adevărat să consolidăm armonia socială, necesară tuturor categoriilor de muncitori, armonie socială care reprezintă garanţia că la timp vom şti să ne afirmăm dârz şi solidar sfintele noastre drepturi româneşti.

Organele de control puse să înlăture tentativele de exploatare, trebue să-şi facă în mod absolut cinstit, sever şi omenesc datoria. Cei cari ar încerca să profite personal de situaţia lor, să fie consideraţi tot atât de vinovaţi ca şi speculanţii şi să li se aplice fără ezitare sancţiunile prevăzute de legi.

Certitudinea că nici un abuz, de nici un fel, nu ştirbeşte această situaţie excepţională pentru toţi, a dat în toate ţările şi în toate timpurile roade excelente pentru pacinica propăşire a tuturora.

Veghea şi exemplul trebue să pornească de sus. Sunt atâtea dureri de alinat, încât colectivitatea, în administraţia ei superioară, trebue să facă maximum de economii pentru a împlini toate golurile pricinuite de tragica diminuare a fruntariilor.

Dacă în vremuri normale luxul, risipa, creaţiunile parazitare, cumulul, etc., erau înfierate şi opinia publică a determinat legiferări în materie, cu atât mai mult astăzi ele nu pot fi cu nici un chip îngăduite şi dacă mai există pe undeva, ele trebuesc stârpite fără ezitare, pentrucă numai prin acest exemplu vom fi siguri că păturile largi ale poporului vor accepta, în cumineniţa lor, toate restrângerile şi renunţările cerute tuturor — dar tuturor — cu scopul de a ajunge solidari, uniţi, pregătiţi, la limanul mântuirii noastre naţionale.

Oricare ar fi evoluţia evenimentelor, oricare ar fi temeinicia ori netemeinicia svonurilor, trebue să ne strângem rândurile şi pe baza dreptăţii să fim convinşi că sacrificiile pe cari le facem, ori le vom mai face, sunt generale şi ele sunt cerute de idealurile unităţii şi continuităţii statului şi neamului nostru.

SITUAŢIA PE TEATRELE DE RĂZBOI

Operaţiile militare din Creta şi Africa. — Irakul a cerut armistiţiu

de R. SEIŞANU

Drumurile spre India din Orientul mijlociu, care trec prin Irak.

In partea occidentală a insulei Creta trupele germane, după ce au străpuns frontul greco-britanic şi au făcut legătura cu corpul paraşutiştilor ce a luptat izolat la Heracleon, continuă să atace forţele adverse, care mai opun rezistenţă în regiunea muntoasă. Aviaţia de bombardament germană atacă şi ea coloanele britanice, neozeelandeze şi greceşti, care sunt în retragere pe drumurile ce conduc spre porturile de pe coasta de sud: Sellino Castelli şi Sfakia. Corpul expediţionar italian, debarcat în ziua de 28 Mai, în partea orientală a insulei Creta, înaintează spre est, dar n'a făcut încă joncţiunea cu trupele germane.

Imbarcarea unor părţi din forţele britanice, neo-zeelandeze şi greceşti în porturile de pe coasta de sud a Greciei, în vase de transport, este protejată de o formaţiune navală britanică. Eri, această formaţiune navală a fost bombardată de avioane germane şi după comunicatul marelui cartier german, un distrugător britanic a suferit avarii grave.

Se desminte ştirea că generalul Freyberg, comandantul-şef al trupelor britanice din insula Creta, ar fi murit într'un accident de avion pe când trecea Mediterana spre Alexandria (Egipt). El se află încă în Creta. Aviaţiile germano-italiană şi britanică, au fost foarte active în ultimele 24 ore, în spaţiul maritim al Mediteranei orientale. O luptă aeriană s'a dat eri în acest spaţiu între o formaţie puternică aeriană germană şi alta britanică. Un grup de bombardiere grele aeriene britanice a atacat în cursul nopţii de 30—31 Mai aeroporturile italiene de la Scarpanto şi din insula Rodos, precum şi concentrările de trupe germane din regiunea Maleni (insula Creta).

In Irak trupele indigene din împrejurimile Capitalei, s'au retras spre nord de Bagdad, în regiunea petroliferă. Forţele britanice, după ce au trecut Eufratul pe la Ramadi, au intrat eri în Bagdad.

„Comitetul de siguranţă internă" care s'a constituit la Bagdad, imediat după plecarea lui Raşid Ali şi a membrilor guvernului irakian, cu avionul, în Iran, a hotărât dizolvarea tuturor formaţiilor militare şi depunerea armelor şi a adresat comandantului forţelor britanice o cerere de armistiţiu. Nu se cunoaşte încă răspunsul dat de guvernul britanic acestei cereri de armistiţiu. Cu toate că în diferite regiuni ale Irakului, o

(Continuare în pag. 2-a)

CONDUCĂTORUL STATULUI E HOTĂRÂT SĂ STÂRPEASCĂ TRÂNDĂVIA

Cei ce nu muncesc şi imploră mila fără nevoie, vor fi trimişi în tabere de muncă sau închisoare

COMUNICAT

D. general Antonescu primeşte mii de cereri şi plângeri din toate părţile ţării, prin cari cetăţenii îşi destăinuesc nemulţumirile şi greutăţile. Cererile sunt cercetate cu multă bunăvoinţă şi în toate cazurile, unde se dovedeşte dreptatea petiţionarilor, se fac toate eforturile cu putinţă pentru satisfacerea lor.

Sunt însă şi numeroase cereri de ajutor făcute de petiţionari, cari în cursul cercetărilor făcute s'a dovedit că au minimul de existenţă asigurat, că nu vor să muncească, sau nu merită a fi ajutaţi, fiind cerşetori de meserie sau elemente certate cu morala şi cu legile.

Conducătorul Statului face cunoscut, că înţelege să ajute părinteşte pe toţi aceia, pe cari vitregia sorţii îi pune în situaţia tristă de a întinde mâna, dar este decis a lua cele mai aspre măsuri împotriva acelora cari nu muncesc, şi cari imploră milă fără nevoe, căutând să profite de uşurinţa cu care credem orice plângere şi sărim în ajutor fără cercetare serioasă.

Trebue însă să se înţeleagă, că în vremurile grele prin cari trece ţara, munca este o îndatorire a tuturor, iar încurajarea lenei este o crimă. Deaceea Conducătorul Statului este hotărît a stârpi trândăvia, trimiţând în tabere de muncă sau la închisoare pe cei cari, valizi fiind, vor continua a trăi din cerşetorie.

Aceia, cari vor cere în viitor ajutor trebue să ştie că cererile lor vor fi cercetate în mod amănunţit şi nu vor fi ajutaţi decât dacă se va constata că petiţionarii nu pot munci, iar împotriva celor trândavi, sau a cerşetorilor de meserie se vor lua măsuri.

Cu această ocazie se aduce la cunoştinţă să sunt numeroşi refugiaţi care au luat ajutoare din două, trei şi chiar patru locuri.

Ori, o neînţelegere mai mare pentru greutăţile prin care trece neamul şi o scoborîre mai condamnabilă pentru un cetăţean care se transformă în corb, nu se poate.

Toţi aceştia, după identificarea lor, care este în curs, vor fi pedepsiţi după cum merită.

ACADEMIA ROMÂNĂ

ŞI-A ALES ERI UN NOU PREŞEDINTE

In şedinţa intimă de eri Academia Română şi-a ales preşedinte pe d. prof. Ion Simionescu.

Ca vice-preşedinţi ai Academiei au fost aleşi d-nii: C. Rădulescu-Motru, din partea secţiunii literare; preotul N. M. Popescu, din partea secţiunii istorice; N. Vasilescu-Karpen, din partea secţiunii ştiinţifice.

Preşedintele, cei trei vice-preşedinţi împreună cu d. prof. Alex. Lapedatu, secretarul genera al Academiei, formează delegaţiunea Academiei Române.

S'A SEMNAT ARMISTIŢIUL INTRE ANGLIA ŞI IRAK

Bagdad, 31 (Rador). — Corespondentul agenţiei „Havas Ofi" transmite:

Sâmbătă s'a semnat armistiţiul între armatele britanice şi irakiene.

Armistiţiul a intrat în vigoare la orele 18.

Primul ministru şi câţiva miniştri irakieni au sosit în Iran

Teheran, 31 (Rador). — *Corespondentul agenţiei D.N.B. transmite:*

Ziarele iraniene publică un comunicat oficial, care arată că d. Kailani, preşedintele consiliului de miniştri al Irakului, a sosit în Iran împreună cu câţiva miniştri şi ofiţeri irakieni.

Astăzi intră în vigoare nouile tarife la C. F. R.

In ziua de 1 Iunie a. c., intrând în vigoare nouile tarife sporite de călători, regia autonomă C.F.R. atrage atenţia publicului călător, că pe aceiaşi zi intră în vigoare tarifele reduse cu 20% pentru biletele dus şi întors, cl. I, II sau III-a.

Aceste bilete se emit dela orice staţie şi pentru orice staţie cu valabilitate de 30 zile dela data emiterii fără alte formalităţi decât cu viza staţiei de înapoiere.

TRENURI SUPRIMATE TEMPORAR

Pentru a putea face cât mai multe transporturi economice, cu începere de Luni 2 Iunie c. ora 0 şi până la 12 Iunie se suprimă următoarele trenuri de călători:

Tr. 11, 12 rapide Bucureşti Nord-Timişoara; tr. 61, 62 rapide Bucureşti Nord-Iaşi; tr. 505, 6090/502 accelerat Bucureşti Nord-Botoşani; tr. 2025, 2026 persoane Sibiu-Copşa Mică; tr. 8009, 8006 persoane Buzău-Galaţi; tr. 9903, 9016/9084 persoane Bucureşti Nord-Constanţa.

Cercurile ziaristice străine din Berlin despre armistiţiul franco-german

Berlin, 31 (Rador). — *Din izvor autorizat se comunică următoarele:*

Cercurile ziaristice străine din Berlin se întreabă ce posibilităţi ar mai putea oferi armistiţiul germano-francez, care, după o constatare făcută acum câteva zile la ministerul de externe al Reichului, trebue considerat ca un tratat-cadru, ce lasă deschisă putinţa unor negocieri ulterioare.

Aceste posibilităţi — se observă la ministerul de externe — trebue totuşi să ţină seama totdeauna de situaţia politică a momentului. D-nii Roosevelt şi Hull au declarat acum că voesc să tragă din acest tratat unele consecinţe care ar privi numai Germania şi Franţa; această intenţie e primită în Germania cu o indiferenţă totală.

SUVERANII NOULUI STAT CROAT

Aimone de Savoia, duce de Spoleto şi Irene de Savoia

BERLINUL ŞI REZULTATUL LUPTELOR DIN CRETA

Cum se prezintă situaţia pe frontul anglo-irakian

Prin telefon dela corespondentul nostru particular

Berlin, 31. — Berlinul urmăreşte cu încordare efectele victoriilor germane în Creta, care au produs o mare depresiune la Londra.

Se spune aci că englezii au suferit două mari înfrângeri şi anume pe teren militar cât şi pe teren propagandistic.

Prima înfrângere au suferit-o englezii în lupta cu armele iar cea de a doua în urma desminţirii succeselor anunţate în primele zile ale luptelor din Creta, când postul de radio Londra a lăudat la extrem calităţile războinice ale trupelor britanice.

Situaţia acestor trupe este acum mai rea de cât ori când, de oarece englezii nu vor putea să salveze corpul expeditionar din Creta, astfel că nu vor mai avea ocazia să înregistreze o nouă „retragere glorioasă".

Afară de aceasta, mai trebuie menţionat că atât ziarele engleze cât şi d. Churchill au scos în ultimul timp în relief mai mult ca oricând însemnătatea insulei Creta, astfel că este acum absolut imposibil ca această însemnătate să mai poată fi micşorată.

Cercurile politice din Berlin urmăresc cu deosebită atenţie comentariile lui „Daily Mail", „News Cronicle", „Times" şi ale altor ziare engleze, care constată că pierderile britanice sunt prea mari pentru ca realitatea să mai poată fi ascunsă.

Presa britanică mai mărturiseşte superioritatea absolută a aviaţiei germane faţă de flota engleză. Faptul acesta e cât se poate de însemnat, căci tocmai presa engleză a fost aceea care a expus până acum punctul de vedere al superiorităţii flotei asupra armei aeriene.

Se atribue aci de asemenea cea mai mare insemnătate declaraţiilor primului lord al amiralităţii, Alexander, care după cum spune „Times", recunoaşte ca fiind grele pierderile flotei engleze, arătând în acelaş timp că în lupta dintre flotă şi aviaţie, aceasta din urmă a ieşit învingătoare.

❖

In ce priveşte Irakul, se păstrează aci aceeaş rezervă de până acum, avându-se mai ales în vedere faptul că nu se pot primi ştiri pe care să se pună bază, aceasta din cauză că relaţiile dintre Germania şi Irak sunt suspendate din 1929.

Se precizează în această direcţie că ştirile din sursă străină despre reluarea acestor relaţii, în urma isbucnirii ostilităţilor anglo-irakiene, trebue considerate ca lipsite de orice urmă de adevăr.

După câte se ştiu aci, englezii au pus în acţiune însemnate contingente împotriva relativ micilor şi insuficient înarmatelor forţe irakiene, ceeace nu va putea să rămână desigur fără urmări.

Statele Unite iau grabnice măsuri militare

Roma, 31 (Rador). — Măsurile militare pe care Statele-Unite le-au luat în toată graba zilele acestea din urmă, sunt subliniate de corespondentul din New-York al ziarului „GIORNALE D'ITALIA".

Dintre aceste pregătiri trebuesc relevate recentele rechiziţionări de către armata de uscat şi marină a numeroase vapoare de comerţ cari ar putea efectua transporturi militare.

Armata terestră a rechiziţionat până acum 14 pacheboturi iar marina altele 26 insumând un total de 500.000 tone.

Pe de altă parte permisiile ofiţerilor, trupei şi altor detaşamente au fost suspendate. In sfârşit, în afară de plecarea unei divizii motorizate spre Porto Rico, mai trebue subliniată transferarea în Atlantic a unei părţi a flotei din Pacific.

Corespondentul socoteşte că toate aceste măsuri militare sunt luate, mai puţin pentru a se da ajutor real Angliei a cărei situaţie devine din zi în zi mai şovăitoare, decât pentru a satisface anumite planuri imperialiste, după cât se pare, mai ales că trupele dela Porto Rico au fost transportate acolo pentru a fi în faţa insulei Martinica, dată în deosebi de beliciştii dela Washington.

O COMISIE MILITARĂ TURCĂ A PLECAT LA WASHINGTON

Istanbul, 31. (Telegraph-Orient). — *In ultima şedinţă a consiliului de miniştri, ministrul armatei a declarat că o comisie militară turcă a plecat la Washington pentru a duce tratative cu guvernul Statelor Unite pentru cumpărăturile de armament destinate Turciei.*

UN SÂRB CONDAMNAT LA MOARTE ŞI EXECUTAT LA ZAGREB

Agram, 31 (Rador). — Prin afişe lipite pe toate zidurile, s'a adus la cunoştinţa populaţiei că primul proces venit în faţa Curţii marţiale a districtului Agram a fost judecat şi că un sârb a fost condamnat la moarte şi executat. Acest sârb era vinovat de a fi tras cu revolverul asupra unei patrule de „ustaşi".

COMANDANTUL VASULUI „BISMARK"

Căpitanul de marină LINDEMANN

DUBLINUL N'A FOST BOMBARDAT

Berlin, 31 (Rador). — In capitala Reichului n'a sosit până acum nici o constatare oficială cu privire la pretinsa bombardare a Dublinului.

In cercurile politice din Berlin, ca şi la ministerul de externe al Reichului, nu sunt cunoscute decât ştiri apărute în presa străină, şi de aceea afacerea este considerată ca foarte curioasă.

Se atrage atenţia asupra faptului că cu prilejul altor evenimente similare a trebuit să se publice de către autorităţile germane o constatare cu privire la ştirile mincinoase de acest fel. S'a atras atenţia asupra faptului că această afirmaţie engleză, despre o bombardare a Irlandei, constituia pentru primul ministru Churchill pregătirea unui nou caz „Athenia", prin care s'a putut descoperi care erau adevăratele intenţii ale Londrei, ce se ascundeau în dosul acestui fapt.

❖

Stokholm, 31 (Rador). — Corespondentul agenţiei D. N. B. transmite:

Ziarele din Stokholm reproduc o informaţie transmisă de „United Press", care afirmă că naţionalitatea avionului, care a bombardat Dublinul, a rămas necunoscută.

PÂINEA POPULARĂ SE VA PUTEA VINDE PROASPĂTĂ

Având în vedere constatările făcute atât pe piaţă cât şi cu ocazia consfătuirii avute cu brutarii, precum şi unele reclamaţiuni din partea publicului consumator, d. D. D. Negel, subsecretar de stat al aprovizionării, examinând problema fabricării pâinei în Capitală, a dat o decizie, prin care s'a hotărît ca, începând de azi Duminică 1 Iunie a. c., brutăriile să desfacă pâinea populară în stare prospătă.

Prin această decizie se dă satisfacţie cererii publicului consumator.

Odată cu începerea căldurii, pâinea fabricată din amestecul de făină de grâu şi mălai este uşor expusă stricăciunii, (acreiţi sau mucegăirii), dacă stă neconsumată un timp mai îndelungat. In consecinţă, pâinea populară va putea fi dată în consumaţie în stare proaspătă.

Iată şi textul acestei deciziuni:

ART. I. — Cu începere dela data publicării prezentei decizii în „Monitorul Oficial", pâinea populară se poate da în consumaţie imediat după scoaterea din cuptor.

ART. II. — Şeful diviziei aprovizionării generale este însărcinat cu aducerea la îndeplinire a prezentei deciziuni.

Vas de pescuit francez torpilat de un submarin englez

Berlin, 31 (Rador). — Echipajul unui submarin german a salvat acum câteva zile doi pescari francezi, cari pluteau în voia valurilor într'o barcă de salvare şi care au fost găsiţi într'o stare de sleire completă.

După ce şi-au revenit, cei doi francezi au povestit că vasul lor de pescuit „Notre Dame de Chalet" fusese torpilat în după amiaza zilei de 14 Mai de un submarin englez. Primele focuri trase de pe bordul submarinului au omorât pe căpitanul vasului şi 15 oameni din echipaj. Ceilalţi membri ai echipajului s'au salvat în două bărci, pe care au izbutit cu mare greutate să le degajeze în momentul când vasul se scufunda.

Cele două bărci de salvare au fost atacate de englezi cu mitralierele şi una din ele a fost scufundată, iar din cealaltă au fost răniţi mai mulţi pescari.

Cei doi francezi, salvaţi de submarinul german, au declarat că numai ei au supravieţuit acestui atac, deoarece după câteva zile de plutire în voia valurilor cei şapte camarazi, cari se salvaseră împreună cu ei pe aceeaşi barcă, s'au aruncat în mare, nemaiputând suporta durerile rănilor şi chinurile foamei şi setei.

LA ULTIMA ORĂ

DECLARAŢIILE AMIRALULUI DARLAN